

ژان لوک گدار در حال فیلمبرداری از اعتراضات سال ۱۹۶۸ پاریس |

زایش سیاست در سینما

کتاب ۱۹۶۸ و سینمای جهانی بازخوانی وقایع این سال در قاب سینما است

تاریخ سینما

مریم شهپازی

گروه کتاب

کمتر برهه‌ای در تاریخ معاصر پیدا می‌شود که به اندازه سال ۱۹۶۸ نمادین و سرشار از دگرگونی باشد؛ این سال نه فقط یک رویداد منفرد، بلکه زنجیره‌ای از شورش‌های جوانان، اعتصابات کارگری و جنبش‌های دانشجویی در سرتاسر جهان بود؛ سالی که خیابان‌های پاریس و پراگ، میدان‌های شیکاگو، دانشگاه تهران و شهرهای مکزیکوسیتی تا توکیو را به حرکت واداشت. اما آنچه 1968 را به یک کانون یگانه در جغرافیای بحران‌های جهانی یدل می‌کند، همراهی بی‌سابقه سیاست، فرهنگ و هنر است؛ زمانی که سینما از نقش سنتی خود عبور کرد و به زبان اعتراض، آگاهی و خلق امید تبدیل شد. کتاب «۱۹۶۸ و سینمای جهانی» (1968 and Glob al Cinema) به ما نشان می‌دهد چرا این سال، انتخاب نخست برای رابطه حیات سینما و جنبش اجتماعی بوده است؛ ۱۹۶۸ لحظه‌ای بود که تصویر، نه فقط ثبت‌کننده تاریخ، بلکه بخشی فعال از خود تاریخ شد.

«۱۹۶۸ و سینمای جهانی» به ویراستاری و گردآوری کریستینا گرهارت و سارا سلجوقی منتشر شده که ترجمه گروهی آن به سرپرستی شاهین محمدی زرغان انجام شده و از سوی انتشارات رابید در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفته است. تمرکز اصلی کتاب «۱۹۶۸ و سینمای

است. کتاب مذکور افزون بر جغرافیاهای این برهه مهم تاریخی، تاریخ مطالعات سینمای «جهانی» را نیز شرح می‌دهد؛ اصطلاح «جهانی» به نمونه‌هایی اشاره می‌کند که در آنها تولیدات سینمایی چندین دولت- ملت به چشم می‌خورد. کتاب «۱۹۶۸ و سینمای جهانی» براین دیدگاه استوار است که در نظر گرفتن تأثیر واقعی جنبش‌های ضداستعماری و ضدامپریالیستی آن زمان و مهم‌تر از همه، ایجاد همبستگی در سراسر جهان، بر تحلیل سینمای دهه شصت میلادی ضروری است. نویسندگان این کتاب در قالب مجموعه مقاله‌هایی، رابطه سنت‌ها و روابط سیاسی جهانی را برجسته می‌کنند؛ به ویژه آنهایی که پیش‌تر به سبب محدودیت‌ها و مرزهای دانشگاه، نهادی و بین‌رشته‌ای از نظر دور مانده بودند.

کتاب «۱۹۶۸ و سینمای جهانی» در دو بخش اصلی «دهه شصت طولانی؛ موج‌های نو سینمایی» و «پس‌لرزه‌ها» در ۱۹ فصل نوشته شده است. بخش نخست کتاب با تمرکز بر زمینه‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی سال ۱۹۶۸

آغاز می‌شود. این بخش نه فقط وضعیت اروپا و آمریکای شمالی، بلکه جغرافیای فراموش‌شده‌تر جنبش‌های آن سال را به تصویر می‌کشد. گرهارت و سلجوقی، با بهره‌گیری از مقاله‌های نویسندگان متعددی از نقاط مختلف جهان، فضای ۱۹۶۸ را فراتر از یک سال بحران و اعتراض ترسیم می‌کنند؛ تلافی امید و خشونت، بیداری جمعی و ناامیدی فردی و شتاب تغییراتی که براساس آنها سینما بیش از همیشه ابزار بسط، آگاهی‌بخشی و حتی مقاومت شد.

فصل‌های اولیه با تحلیل ریشه‌های تاریخی، نشانه‌های مشترک میان دولت‌ها و اثرات جهانی‌شدن رسانه‌ها، راه را برای ورود خواننده به دنیای پیچیده ۱۹۶۸ باز می‌کند. در فصل‌هایی نظیر «من در میانه انقلاب چه می‌کنم؟»، «پیش از انقلاب، اضطراب رادیکال در سینمای پائولو روشا» نویسندگان به نقطه تلافی هنر و سیاست می‌پردازند. کتاب با مقاله‌ای از رابرت استم با عنوان «سال ۱۹۶۸ طولانی» و زیبایی‌شناسی فیلم رادیکال شروع شده است، آن‌طور که استم نوشته، این سال به تولید فیلم‌های رادیکال در بسیاری از کشورهای جهان انجامید. این فصل با تمرکز بر سینمای سه کشور فرانسه، برزیل و ایالات متحده نوشته شده است. به باور استم، تأثیر نئورئالیسم ایتالیا و موج نو فرانسه در دیگر موج‌های نو جهان را نمی‌توان انکار کرد. اما تأثیر معکوس سینماهای به اصطلاح جنوب جهانی، در سینمای آن دوره نیز انکارناپذیر است.

تمرکز اصلی کتاب «۱۹۶۸ و سینمای جهانی» بر تأثیر گفتمان ضداستعماری و جنبش‌های همبستگی بین‌المللی در فرهنگ‌های سینمایی مربوط به سال ۱۹۶۸ است

ضرورت توجه به نشانه‌های فرهنگی

«من در میانه انقلاب چه می‌کنم»، فصل دیگری از کتاب به قلم لیلی سنت است که با تمرکز بر فیلم «نبرد الجزیره» (۱۹۶۴) به کارگردانی جیلوپوته کورروی ایتالیایی و پیام ضدآپارتاید در موسیقی «انبو موریکه» برای این فیلم و فیلم‌های دیگر او که البته اغلب‌شان حتی سیاسی نیستند به رابطه گسترده‌تری توجه نشان داده است. این فصل با تمرکز بر موسیقی فیلم «نبرد الجزیره» بر اهمیت سیاسی فیلم تأکید می‌کند و محققان را برآن می‌دارد تا در مطالعه سال ۱۹۶۸ به دیگر نشانه‌های فرهنگی اظطار سیاسی هم توجه کنند، به آنچه در آن دوره پژوهسان (که اکنون آن را به اختصار ۱۹۶۸

می‌شناسیم) با هدف مانیفست‌های سیاسی و فرهنگی تولید شده است؛ نشانه‌هایی که بیشتر وقت‌ها اگر خیلی آشکار نباشند، بسیار تأثیرگذار به شمار می‌آیند. این مقاله بر نقش تکوینی و پذیرش فرهنگی در تولید آگاهی سیاسی فردی و جمعی تأکید دارد، حتی اگر غیرمستقیم به این نقش اشاره کند. یکی از مهم‌ترین دستاوردهای این بخش کتاب، زیر سؤال بردن تصویری است که تا سال‌ها فقط به اروپا محدود بود، در حالی که تحلیل‌ها نشان می‌دهند ریشه‌های اعتراض و تحول سینمایی هم‌زمان در مکزیک، ژاپن، مصر و حتی ایران فعال بود؛ آنچنان که تعبیر برخی منتقدان سینما، هیچ پدیده‌ای با این حد جهانی و چندصدایی نبوده است. بخش دوم کتاب با عنوان «پس‌لرزه‌ها» تأثیر ماندگار سال ۱۹۶۸ و موج سینمایی مربوط به دهه ۷۰ میلادی را بررسی می‌کند. مقالات این بخش از «سه‌گانه کلکته» نوشته ساتیاچیت رای و مشارکت آن در جنبش ناکسالییت (Naxalite) در بنگال گرفته تا تأثیر موج نو فرانسه در فیلم‌های برادران مبرلز؛ از انقلاب فرهنگی چین در سینما تا مبارزات ستیزه‌جویانه و صنعتی در فیلم‌های کارگری دهه ۱۹۷۰ در اسپانیا و از هنگ‌کنگ پس از ۱۹۶۷ رفته تا سینمای مخالف و ناراضی موج نو ایران را شامل می‌شود. به کمک مقاله‌های مندرج در فصل‌های بخش دوم کتاب، برداشت‌های جدید و امکان کشف‌های تازه‌ای از سینمای سال ۱۹۶۸ طولانی را فراهم می‌آورد. در این بخش، کتاب به‌طور مستقیم وارد تجربه‌های خاص و بومی می‌شود، تحلیل موج نو و تأثیر انقلاب دانشجویی بر سینمایی چون آثار ژان-لوک گدار و کریس مارکر به شکلی عمقی واکاوی شده است. سینماگران فرانسوی در همان سال، جشنواره کن را تعطیل کردند تا در کنار اعتراض باشند؛ یک مواجهه عریان میان هنر و خیابان. برخی منتقدان، این توقف حمایتی فیلمسازان را به عنوان لحظه زایش سیاست در سینمای مدرن تفسیر کرده‌اند.

توجه به جنبش‌های سینمایی آن سال‌ها

همان‌طور که در مقدمه هم تأکید شده، یکی از اهداف نویسندگان این

۱۹۶۸ و سینمای جهانی

● به کوشش: کریستینا گرهارت و سارا سلجوقی
سرپرست گروه مترجمان: شاهین محمدی زرغان
● ناشر: رابید
● تعداد صفحه: ۴۸۹
● قیمت: ۵۰۰ هزار تومان

اثر توجه به جنبش‌های سینمایی دهه‌های ۶۰ و ۷۰ میلادی است که معمولاً در بحث‌های سینمایی آن دوره جایی ندارند. بدین سبب، دو مقاله پایانی این کتاب به فرهنگ فیلم رادیکال در اسپانیا و ایران می‌پردازد. بازخوانی امیدها و شکست‌هایی که در این میانه پدید آمدند. از ایران تا اروپا و از آمریکای لاتین تا آسیا، در هر فصل کتاب، صدایی مستقل و منحصربه‌فرد وجود دارد اما همگی زیر چتر یک پرسش اساسی: «آیا سینما ابزار تغییر است یا فقط بازتاب‌دهنده روایها؟»

موج نو در ایران

پایان بخش کتاب مقاله سارا سلجوقی با عنوان «سینمای سیاسی، انقلاب و آینده، موج نو ایران» (بررسی تنوع سینمای دگراندیش در ایران) است. سلجوقی با تمرکز بر فیلم‌های پیش از انقلاب ۱۹۷۹ ایران، بازخوانی موج نو سینما در ایران را در دستور کار قرار می‌دهد. او معتقد است شاید موج نو ایران در تاریخ سینما نادیده مانده اما در دهه ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ در بحث‌های جهانی درباره سینما و سیاست رادیکال فعال بوده است. این فصل، با اشاره به فیلم‌هایی چون «قصر» (اسعود کیمیایی) و «گاو» (داریوش مهرجویی)، نقش سینما را در پیوند جنبش‌های دانشجویی و روشنفکری با جامعه شرح می‌دهد. نکته کلیدی این فصل اشاره به شکست یا پیروزی هنری موج نو در مواجهه با سانسور و آزارهای ۱۹۶۸ است.

مقابله با دانه‌درشت‌ها از مسیر هوشمندسازی نظام مالیاتی

نهایت هوشمندسازی نظام مالیاتی و دریافت مالیات حقه از همگان متناسب با درآمدها است. این به معنای افزایش درآمدهای مالیاتی دولت است که در نهایت به نفع مردم است. قاسمی در پایان تأکید کرد: اصلاح نظام مالیاتی کشور دیرننگام شروع شده است، اما باید این کار انجام شود. این اقدام‌ها به افزایش پیش‌بینی‌پذیری فضای اقتصادی کشور منجر می‌شود، وقتی همه چیز به‌صورت سیستمی پیش برود، میزان درآمدهای مالیاتی دولت مشخص می‌شود و مؤدیان هم می‌دانند که چقدر باید مالیات بپردازند، این روند‌ها به افزایش پیش‌بینی‌پذیری امور برای مؤدیان و دولت منجر می‌شود.

رئیس مرکز تنظیم مقررات سازمان امور مالیاتی کشور اعلام کرد

صدر مجوز برای نوزدهمین شرکت معتمد ارائه‌کننده خدمات مالیاتی نوع اول

رئیس مرکز تنظیم مقررات سازمان امور مالیاتی کشور از صدور مجوز فعالیت برای «شرکت سامانه مالی یکپارچه سمین» به‌عنوان نوزدهمین شرکت معتمد ارائه‌کننده خدمات مالیاتی نوع اول خبر داد. اشکان هراتی رئیس مرکز تنظیم مقررات نظام پایه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان سازمان امور مالیاتی کشور گفت: به موجب ماده (۲۶) قانون پایه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند جهت حصول اطمینان از عملکرد صحیح مؤدیان در اجرای قانون مذکور از خدمات «شرکت‌های معتمد ارائه‌کننده خدمات مالیاتی» استفاده کند. وی با اشاره به انواع مجوز قابل ارائه به شرکت‌های معتمد ارائه‌کننده خدمات مالیاتی اظهار داشت: سازمان امور مالیاتی کشور در قالب ارائه سه نوع مجوز در زمینه‌های صدور و ارسال اطلاعات صورتحساب‌های الکترونیکی و پشتیبانی از تجهیزات مرتبط با آن، آموزش مؤدیان مالیاتی و ارائه مشاوره‌های فنی مالیاتی و غیر مالیاتی در راستای توانمندسازی مؤدیان با این قبیل شرکت‌ها همکاری می‌کند. هراتی با بیان اینکه «شرکت سامانه مالی یکپارچه سمین» به‌عنوان نوزدهمین شرکت، مجوز نوع اول را از سازمان امور مالیاتی دریافت کرده است، افزود: مؤدیان می‌توانند به‌منظور انجام تکالیف قانونی خود از خدمات این شرکت معتمد در حوزه‌هایی چون نصب، راه‌اندازی، پیکربندی، ارائه پشتیبانی و تأمین تجهیزات موردنیاز صدور صورتحساب الکترونیکی و همچنین صدور، نگهداری، جمع‌آوری و ارسال اطلاعات این صورتحساب‌ها به سازمان امور مالیاتی کشور بهره ببرند. گفتنی است پیش از این، ۱۸ شرکت جهت فعالیت نوع اول و یک شرکت جهت فعالیت نوع دوم و سوم مجوز لازم را دریافت کرده بودند که با اضافه شدن این شرکت جدید، تعداد شرکت‌های معتمد ارائه‌کننده خدمات مالیاتی درحال حاضر به ۲۰ عدد رسیده است.

فرهنگ مالیات دهی را در کشور شاهد هستیم و از طرف دیگر، پروژه‌های عمرانی کشور تأمین مالی می‌شوند. این روندها، که در نهایت به نفع مردم است و امور کشور را پیش می‌برد. داداشی گفت: اصولاً در کشورهای پیشرفته مالیات منبع درآمدی برای انجام پروژه‌های زیرساختی است. درآمد کشور از محل مالیات است و از این طریق کشور اداره می‌شود. متأسفانه فرهنگ مالیاتی در کشور ما قوی نیست و در این زمینه ضعف داریم. باید با اجرای اقدام‌هایی مانند طرح نشان‌دار کردن مالیات توسط مؤدیان به سمت تقویت فرهنگ مالیاتی کشور برویم و از این محل به تأمین منابع مورد نیاز برای اداره کشور و انجام پروژه‌های زیرساختی و عمرانی مبادرت کنیم. وی ادامه داد: در کشورها پیشرفته دو نشان است. از یک طرف، درآمدهای مالیاتی دولت وصول می‌شود و ارتقای

بیشتری به پرداخت مالیات مبادرت می‌کنند. وی ادامه داد: افراد معمولاً به محل زندگی خودشان تعلق خاطر دارند. وقتی قرار است بیمارستان، مدرسه و یا محل ورزشی‌ای در محله خودشان تأسیس شود، تمایل دارند مالیات پرداختی‌شان در این محل به کار گرفته شود. ایجاد بستری برای این که مالیات‌دهنده در محل هزینه کرد مالیات پرداختی‌اش دخالت داشته باشد، این امکان را به وجود می‌آورد که مالیات‌ها در پروژه‌های عمرانی و در محل دلخواه مودی به کار گرفته شوند. این روند مثبت ارزیابی می‌شود و مزیت دارد. این کارشناس مسائل اقتصادی خاطرنشان کرد: طرح نشان‌دار کردن مالیات توسط مؤدیان در واقع یک تیر و دو نشان است. از یک طرف، درآمدهای مالیاتی دولت وصول می‌شود و ارتقای

طرح نشان‌دار کردن مالیات توسط مؤدیان در واقع یک تیر و دو نشان است. از یک طرف، درآمدهای مالیاتی دولت وصول می‌شود و ارتقای فرهنگ مالیات در کشور شاهد هستیم و از طرف دیگر، پروژه‌های عمرانی کشور تأمین مالی می‌شوند. این روندها، در نهایت به نفع مردم است و امور کشور را پیش می‌برد. داوود داداشی، کارشناس مسائل اقتصادی درخصوص طرح نشان‌دار کردن مالیات توسط مؤدیان که سازمان امور مالیاتی آن را به اجرا گذاشته است و در چارچوب آن مؤدیان می‌توانند به‌صورت برخط و مستقیم محل هزینه کرد مالیات خود را مشخص کنند، تصریح کرد: این طرح تا حد زیادی به‌عنوان مشوق برای مالیات‌دهنده عمل می‌کند. وقتی افراد بدانند مالیات پرداختی‌شان در کدام پروژه و استان به کار می‌افتد، با رضایت